

Analyseark til medier/nyheder

Jeg har fået nedenstående af journaliststuderende ved Danmarks Journalisthøjskole, Uffe Jørgensen.

Nogle af punkterne virker måske indlysende, men det lønner sig som oftest at besvare dem alligevel og efter bedste evne. Husk, at svaret alene ikke er noget som helst værd, der skal følges op med en begrundelse. Også (især?) negative svar er interessante.

God fornøjelse!

Rubrik:

1. Er den fængende?
2. Dækker den indholdet af artiklen?

Underrubrik:

1. Er der sammenhæng mellem rubrik og underrubrik?
2. Bliver læseren præsenteret for artiklens problemstilling?

Mellemrubrikker:

1. Er opdelingen af artiklen naturlig?
2. Siger mellemrubrikkerne noget om det enkelte afsnit?
3. Er der effektfulde klip?

Citater/kilder:

1. Er citaterne saftige?
2. Får læseren relevante informationer?
3. Er der brugt kilder med kompetence til at udtale sig?
4. Er kilderne ordentligt præsenteret? (navn, stilling/uddannelse etc.)
5. Er der sat afsender på citaterne så læseren er klar over hvem der siger hvad?
6. Får de bærende kilder lige meget plads?
7. Hvilken funktion har kilden – ekspert, erfaring (en der har følt konsekvenserne på egen krop) part, forklædt part (har kilden en speciel (økonomisk eller anden) skjult interesse i at udtale sig som part)?
8. Er citaterne troværdige eller har journalisten pyntet på dem?

Sprog:

1. Let eller tung – død eller levende?
2. Hvad er historiens motor? Har den en motor eller er den svævende?
3. Holder journalisten den sproglige linie? (Der er en tendens til at de flotte billeder i starten stille og roligt bliver til opremsninger og kedelige referater.)
4. Klicheer?
5. Fagudtryk, vanskelige ord, sammensatte ord, passiver eller andre læsefjendske ord – går læseren i stå undervejs?
6. Stavefejl, kommafejl?
7. Er der variation i sætningskonstruktionerne? Rytme?
8. Overflødige passager?
9. Bliver læseren tændt og bliver han nødt til at læse videre?
10. Er der arbejdet med tilbageholdt information eller andre fortælle tekniske elementer?
11. Er der arbejdet med rekonstruktion? Er det troværdigt?

Sanser:

1. Hvilke sansninger optræder i artiklen?
2. Er de relevante – behøver vi at vide om kilden putter sukker i kaffen? Måske, hvis kilden egentlig ikke må få sukker...
3. Kan læseren se scenerne for sig?

Målgruppe:

1. Hvad har journalisten gjort for at ramme målgruppen?
2. Er det resultatet godt?

Afslutning:

1. Sidder læseren tilbage med ubesvarede spørgsmål? Hvem, hvad, hvordan, hvorfor, hvilke konsekvenser, og hvad så...?
2. Er afslutningen brat?
3. Hænger afslutningen sammen med indledning?
4. Føler læseren sig snydt efter at have læst artiklen? – Lever den op til hvad den lover i starten?

De fem nyhedskriterier og andet:

1. Opfylder artiklen VISA + K kravene?

Væsentlighed (betyder artiklens indhold noget for læserens liv?)

Identifikation (kan læseren relatere til artiklens problemstilling eller indhold?)

Sensation (hvad er det overraskende?)

Aktualitet (hvorfor skal vi vide det netop nu?)

Konflikt

2. Fascination?
3. Inspiration? Gerne i søndagsaviser...
4. "Need to know" og "nice to know"? (Her kan man diskutere i evigheder, om vi skal have navn på ham, der er under mistanke for mord eller ej).

TV:

1. Får kilden lov til at tale færdig eller afbrydes han af journalisten?
2. Hvordan er kilden fotograferet – oppefra, nedefra, for tæt på, for langt fra?
3. I hvilke omgivelser er kilden fotograferet – er det et sted der har noget med historien at gøre, i kildens eget hjem, på kontoret etc.?
4. Hvilken funktion har kilden – ekspert, erfaring (en der har følt konsekvenserne på egen krop) part, forklædt part (har kilden en speciel (økonomisk eller anden) skjult interesse i at udtale sig som part)?
5. Bliver kilderne brugt rigtigt?
6. Hvilket indtryk danner seeren sig af kilden? Er det i orden i forhold til historien?
7. Er kilden behandlet fair?